

Catalunya

>> Pla d'Ocupació: incloent els col·lectius més vulnerables a través de l'àmbit laboral

Sessió de treball de la Comissió Pluriregional del Pla d'Ocupació.

Un treball en comú

UNA DE LES INICIATIVES tradicionals del Pla d'Ocupació de la Creu Roja Espanyola per estar constantment en contacte amb la realitat i introduir aspectes innovadors a la feina quotidiana és la constitució de Comissions de Treball Pluriregionals.

Aquestes comissions reuneixen a tècnics d'ocupació de diferents províncies de manera periòdica sota la supervisió de membres de l'Equip d'Assistència tècnica de l'Oficina Central amb l'objectiu d'avançar en la sistematització de metodologies, l'edició de documents per a la difusió dels Programes, o l'establiment de nous procediments i protocols d'actuació.

Durant aquest any 2006, entre d'altres comissions de treball, s'ha desenvolupat la Comissió de TREBALL AMB L'ENTORN; com a objectiu s'ha marcat la preparació i edició d'un Document Marc d'estratègies per donar visibilitat al treball realitzat des del Pla d'Ocupació per aplicar-lo a partir de 2007 a les Oficines Territorials que tenen projectes d'ocupació. Concre-

tament, han participat en tot aquest treball representants dels equips tècnics de Guadalajara, Castelló, Alacant, Catalunya i Galícia, supervisats i acompanyats per l'equip d'Oficina Central.

Una de les primeres conclusions extretes per la comissió és la necessitat d'ampliar el concepte de "Sensibilització i Difusió" per poder donar cabuda a altres accions que també són pròpies del nostre treball extern, com són la investigació, la innovació, la informació, la formació interna i la formació externa.

D'altra banda, s'ha vist necessari redefinir el propi concepte de TREBALL AMB L'ENTORN i al llarg de les diverses trobades realitzades durant l'any, s'han anat identificant els actors per a la intervenció, els conceptes associats al treball en la visibilitat, les metodologies a utilitzar, les eines amb les quals dotar els tècnics i els sistemes i indicadors per avaluar el treball i impacte en la societat.

Per a l'elaboració d'aquestes conclusions, s'ha comptat durant

el Seminari de Formació Interna del passat mes de març amb la col·laboració i assessorament de diferents professionals experts en el camp de la publicitat, el màrqueting social i la comunicació audiovisual a nivell nacional que van ajudar durant el procés inicial de definició i marc dels objectius.

El resultat de tot aquest treball es presenta a diversos fòrums de la Creu Roja, com les Jornades Estamentals del Pla d'Ocupació, o la Trobada de Coordinadors Provincials i Autònoms. D'aquesta manera, l'any 2007, comptarem amb eines fiables d'implantació de mesures de treball amb el nostre entorn immediat, així com també amb mecanismes per avaluar tot aquest procés.

Des de l'Àrea d'Ocupació de la Creu Roja a Catalunya estem segurs de la conveniència de plantejar-nos el treball amb l'entorn des d'una perspectiva sistemàtica, rigorosa i de qualitat, ja que resulta el contrapunt perfecte al treball amb les persones que venim fent des de ja fa anys.

Participació com a mecanisme d'inclusió social

Donar veu a les persones afectades per situacions de risc o exclusió social augmenta el seu benestar, ja que es tracta de passar de ser receptors simples d'ajuts a actors actius i responsables dels seus processos de millora. La seva participació en el disseny, execució i avaluació dels programes, millora l'eficiència i optimitza els resultats de les seves activitats.

Aquest any, a la III Trobada Estatal de Participació de Persones en Situació de Pobresa i Exclusió Social celebrada a Madrid i organitzada per EAPN-ES, s'ha pogut comptar amb l'experiència d'una de les nostres participants als programes d'ocupació, Carmen Miriam Jaramillo, escollida com una de les representants espanyoles per a la celebració de la trobada a Brussel·les.

CARMEN MIRIAM JARAMILLO

Participant dels programes d'ocupació de la Creu Roja a Girona

“Jo no demano que em regalin res, només demano una oportunitat”

Què et va semblar la iniciativa de poder anar a un Congrés Europeu per explicar els problemes amb els quals et trobes quotidianament?

Molt interessant i una gran oportunitat per manifestar les meves preocupacions personals i sentir que potser canviarà alguna cosa gràcies a les meves aportacions. Per a mi ha estat un gran elogi que m'escollissin per anar a Brussel·les; mai abans havia tingut una oportunitat com aquesta.

Què vas explicar al Congrés? Quines són les teves queixes? Què li demanes a la societat?

Vaig dir que haurien d'existir més fonts d'ocupació, menys discriminació i més protecció al menor. Vaig parlar molt sobre la meva problemàtica concreta. En aquest sentit, vaig explicar moltes de les meves experiències, com quan vaig demanar ajudes als assistents socials del meu barri perquè el meu fill pogués menjar i m'ho van negar al·ludint que no em feien falta.

Els vaig explicar la meua situació actual d'habitatge - convisc amb 4 homes africans i el meu fill de 9 anys -, i els vaig remarcar que necessitava ali-

Donar veu a persones amb risc d'exclusió és vital.

ments pel meu fill. Em van contestar que hi ha persones que ho necessiten més, perquè jo, almenys, tenia un sostre, un treball - estava guanyant 200€ i pagant-ne 130€ de lloguer - i “aparentment” no se'm veia tant malament. Això últim em va doldre molt perquè no és la primera vegada que m'ho diuen. A mi m'agrada vestir amb dignitat i sempre vaig neta i ben vestida, però el que ells no saben és que la roba que porto és la que m'ha donat algú o he demanat a Càritas. Amb el que guanyo no puc permetre'm de comprar res.

Vaig comentar que hi ha moltes dones que han d'exercir la prostitució i que en el meu cas, per dignitat, mai ho he fet, encara que en la meua situació si que m'ho he arribat a plantejar perquè la fam pot amb tot...

També vaig deixar ben clar que m'he sentit explotada. Per exemple, fa un temps em van fer signar un contracte de 4 hores i me'n feien treballar 12 o més i cobrant-ne només 4. Vaig queixar-me d'aquesta situació a la Seguretat Social i em van dir que ho denunciés, però no ho vaig fer, perquè crec que no hagués guanyat res fent-ho. Finalment vaig deixar aquella feina.

Què canviaries per millorar les teves problemàtiques?

Jo em conformaria amb un treball per a poder tenir el meu pis, portar els meus fills a Espanya i viure amb dignitat. Jo no demano que em regalin un pis ni que em donin diners...només demano una oportunitat per a sobreviure.

Antoni Rúbies (al centre envoltat d'alumnes), imparteix cursos d'aprenent de cuina organitzats per la Creu Roja a Lleida, en el marc del Programa Xarxa Interlabor@.

Solidaritat entre foc

SI LA CUINA, diuen, és el paisatge d'un país dintre d'una cassola, l'Antoni Rúbies ha canviat els ingredients del paisatge lleidatà amb la seva samfaina de fruites o el seu gaspatxo dolç.

Rúbies és ara mateix un dels xefs més innovadors de la cuina occidental catalana. Ha desenvolupat una cuina que revisa els productes més típics de les Terres de Lleida

– “les hortalisses, la fruita, el porc, els cargols o el bacallà” –, amb un toc de modernitat molt personal.

D'aquesta forma han sorgit creacions tan formidables com les seves croquetes de botifarra negra i el gelat de cargol a la llauina i verdures.

Part de les experiències culinàries que durant els darrers anys ha tingut l'Antoni no li reportaran cap estrella en cap guia per a conduc-

tors despistats, però confessa que l'han enriquit molt com a cuiner i sobretot com a persona...i és que aviat farà tres anys que el cuiner de la sala Sunka i xef del restaurant Cuvée de Lleida imparteix cursos d'aprenent de cuina organitzats per la Creu Roja a Lleida dins del Programa Pluriregional de Lluita contra la Discriminació Laboral de la Xarxa Interlabor@.

rama Plurirregional de Lluita Contra la Discriminació

ogons

Aquests cursos tenen com a participants persones amb dificultats d'integració laboral, majoritàriament immigrants, i han esdevingut una realitat gràcies a la col·laboració de l'empresa Supsa, encarregada de gestionar els supermercats Plusfrec.

La restauració professional s'està consolidant com una de les opcions més interessants per a la integració

dels nousvinguts al mercat laboral, d'aquí que l'Antoni destaquí que els alumnes poden aconseguir al curs unes nocions bàsiques de cuina de Lleida que els ajudi a trobar feina, ja sigui a l'hosteleria o a d'altres sectors.

De fet, vuit alumnes ja han aconseguit feina en diferents restaurants i tres ho han fet precisament al Cuvée, on l'Antoni és el xef. També comenta el xef lleidatà que "el canvi d'hàbits i costums culturals és el primer obstacle que els immigrants han de superar a la cuina, perquè encara que siguis musulmà, si treballes com cuiner, en el caldo cal afegir un os de pernil, doncs el client així ho requereix". També ens aporta els comentaris d'un participant al curs d'origen colombià: "el primer dia que li va tocar rentar em va venir a dir que a Colòmbia, una societat molt masclista, els plats mai els renten els homes".

La proposta d'impartir aquests cursos va ser tot un repte per a ell, una fita que assoleix amb èxit, però tot i la bona predisposició d'uns i altres no és una tasca gens fàcil, ens confessa el professor "perquè no els puc ensenyar a fer un brou si no saben el que és una pastanaga, l'api i la ceba". Tot i així veu recompensats els seus esforços amb l'interès i la bona voluntat dels deixebles, "m'hi trobo molt a gust, a més detecto moltes ganes o potser necessitat, d'aprendre bé tot el que ensenyen".

Els alumnes del curs d'ajudant de cuina prenen el primer contacte amb els productes de la terra i amb els seus noms correctes, "és molt diferent transmetre una recepta a un alumne que la cuinarà a casa que transmetre-la professionalment, per això els ensenyo també com es parla en una cuina, el vocabulari hotel·ler".

Alguns se sorprenden dels ingredients utilitzats per realitzar les salses, com per exemple la llet, el formatge o la nata, d'altres matèries

A la cuina se superen costums culturals

primes com els cargols, "una alumna els tocava i pensava que mossegaven"; però en general, la majoria d'aliments ja eren coneguts, només calia identificar-los amb la nomenclatura de la terra d'acollida i aprendre la manera de manipular-los i cuinar-los.

Dintre dels cursos s'han fet visites a cuines industrials, on els alumnes a part de conèixer el seu funcionament estableixen un primer contacte, molt important per la seva incorporació al món laboral.

Després de mostrar els sabors de les Terres de Ponent, Rúbies considera interessant dedicar un dia a la cuina multicultural, "aquest dia m'enriqueixo jo també, bé, ens enriquim tots culturalment", ja que al comptar amb alumnes de tantes nacionalitats sempre es poden aprendre coses noves i intercanviar tradicions.

Els alumnes realitzen plats típics dels seus països d'origen entre els que podem destacar el cuscús, el tajín, el cebiche, etc, tota una mostra intercultural.

A destacar la predisposició i col·laboració de l'empresa Supsa i especialment de l'Antoni Rúbies amb la Creu Roja i les accions de formació i posterior inserció laboral que es duen a terme dins del Programa Lluita contra la Discriminació Laboral.

L'Antoni coneix les dificultats de l'immigració per experiència pròpia, ja que la seva dona és colombiana. El senegalès Dieynaba ens confirma les qualitats humanes del seu professor i ens diu que "la solidaritat entre races també es cou entre fogons".

Servei "Ocupa't": Experiència de treball

BERGA, un municipi de la demarcació de Barcelona amb 16.507 habitants, comptava fins el 2004 amb quatre serveis de treball:

- El "Punt d'orientació per a la recerca de treball" de l'Ajuntament de Berga.
- Càritas Berga, que atén joves amb dificultats a través del Programa Operatiu "Lluita contra la discriminació", un programa del Fons Social Europeu.
- La Creu Roja a Berga, amb el mateix Programa Operatiu, dirigit a persones immigrades
- El "Centre de Formació i Iniciatives", especialitzat en la formació cap el treball amb projectes com l'escola taller, formació ocupacional, etc.

En els quatre serveis s'havien detectat dificultats comunes. D'una banda, no hi havia cap figura específica que realitzés les tasques de prospecció empresarial i mediació empresa-participant. D'altra, existien limitacions de creixement i sostenibilitat econòmica.

Durant l'any 2004, les quatre entitats van decidir crear un servei únic, al qual van denominar "Ocupa't".

A través del Fons Social Europeu i el cofinançament de l'Ajuntament de Berga, es va contractar una persona per dur a terme les funcions de prospecció i donar coherència territorial a les actuacions en matèria d'ocupació.

A partir d'aquell moment, els participants dels quatre dispositius d'atenció han passat a formar part d'un programa integral d'Ocupació. Els serveis especialitzats per col·lectiu han mantingut les seves línies de treball: Càritas amb joves amb dificultats; la Creu Roja amb immigrants i altres persones en situació de vulnerabilitat soci-laboral.

En els serveis d'orientació laboral (Càritas, la Creu Roja i l'Ajuntament), els tècnics d'ocupació fan les primeres entrevistes i la definició dels Itineraris Personalitzats d'Inserció Laboral.

Quan una persona està preparada per accedir a una ocupació, la prospector continuu el treball iniciat pels altres tècnics. Ella s'encarrega de contactar amb empreses amb necessitats de contractació, gestionar ofertes i preseleccionar els candidats que millor s'adaptin en funció del seu perfil. La mediació empresa-participant i el seguiment durant tot el procés, fins i tot després de la contractació, són factors clau per assegurar l'èxit.

EL "CENTRE DE FORMACIÓ I INICIATIVES" té l'encàrrec de realitzar la formació a mida, segons les necessitats dels participants dels serveis d'ocupació.

S'ha creat també una comissió on participen tots els components tècnics del programa. En ella es defineixen estratègies de millora contínua, així com noves vies d'intervenció.

A través del programa integral "Ocupa't" s'ha aconseguit:

- Donar un sentit unitari a les accions dirigides al foment de l'ocupació a la localitat, tant les realitzades per les entitats socials com les de l'administració;
- Establir una difusió conjunta dels serveis;
- Treballar amb col·lectius diferents i persones amb diferents nivells d'ocupabilitat. D'aquesta forma, s'incrementen les possibilitats d'inserció de les persones amb especials dificultats i s'eviten els estereotips;
- Optimitzar els recursos i evitar duplicitats;

Bars, fuiteries, tallers de confecció són alguns dels exem pl

- Augmentar la qualitat en els serveis;
- Donar una resposta adequada a les necessitats individuals de cada participant.

El 2005 es van atendre un total de 208 participants, amb 108 insercions, i es va comptar amb

en Xarxa

m ples de negocis creats gràcies al Pla d'Ocupació.

50 empreses col·laboradores.

Des de la Creu Roja a Berga es valora molt positivament el programa. En els dos anys que porta funcionant, s'ha aconseguit consolidar la gestió diària i avançar en la promoció de les polítiques actives d'ocupació.

Resultats Projecte Impuls@ Barcelona

Col·laboració amb la Fundació Un Sol Món. Període 2004-2006

PLANS D'EMPRESA

CASOS

	1/08/2005-15/03/2006		15/07/2004-31/07/2005		Períodes anteriors	
	En núm.	En %	En núm.	En %	En núm.	En %
Presentats	7	0	7	0	7	0
Aprovats	6	86	6	86	6	86
Denegats	1	14	1	14	1	14

Projecte Impuls@

La Creu Roja a Barcelona va iniciar, l'any 2004, el projecte Impuls@, on s'ofereix informació, assessorament i orientació sobre els diversos aspectes relacionats amb la creació d'empreses.

Aquesta acció, subvencionada per la Fundació Un Sol Món, el Fons Social Europeu i la Creu Roja Espanyola, es desenvolupa en el marc del Programa Operatiu "Lluita contra la Discriminació" - Xarxa Inter-Labor@.

Impuls@ vol contribuir a que les persones amb especials dificultats d'inserció laboral, especialment immigrants en situació administrativa regular, amb una idea de negoci i una actitud emprenedora, puguin tenir oportunitats per incorporar-se al mercat laboral pel seu compte, a partir de la creació de la seva pròpia microempresa.

Des del projecte Impuls@ s'acompanya l'emprenedor en l'elaboració del seu Pla d'Empresa i, si és procedent, en la sol·licitud d'un microcrèdit social a la Fundació Un Sol Món, de Caixa de Catalunya. També s'ofereix seguiment i assessorament personalitzat quan el negoci es posa en marxa.

Des de la seva creació, a Barcelona s'han iniciat 14 microempreses,

que centren les seves activitats en sectors tan diversos com el comerç al detall d'alimentació, la venda d'electrodomèstics, l'artesania ètnica, la restauració, les agències de viatges, la publicitat, els transports, el disseny i la confecció d'articles de pell i bijuteria, etc.

L'èxit d'aquests negocis recau en l'esforç constant i diari dels emprenedors. Aquest esforç comença en l'etapa de preparació del projecte, ja que és fonamental treballar exhaustivament el Pla d'Empresa per estudiar la viabilitat del negoci. Un cop iniciat, és molt important que l'emprenedor/a continuï rebent assessorament i suport, per preveure possibles dificultats i anar-se adaptant a les necessitats del mercat.

Najoua El Oulidi és un exemple de microcredista que està duent endavant el seu projecte empresarial amb èxit. Últimament ha pogut optar fins i tot a una ampliació del microcrèdit concedit inicialment amb l'objectiu de millorar el seu negoci i ampliar els seus beneficis.

En Francesc fa un mes que va obrir el negoci al públic. Tal com ell havia previst, el seu negoci està oferint una sortida a una demanda no coberta al seu barri, raó per la qual se sent absolutament satisfet.

La proximitat i la individualització permeten la inserció al món laboral.

Projecte “Itineraris Personalitzats d’Inserció”

EL PROJECTE “ITINERARIS PERSONALITZATS D’INSERCIÓ” de la Creu Roja ofereix a als pacients del Centre De Salut Mental de Valls la orientació, el suport, la formació i la informació necessària per assolir els objectius.

Aspectes com la proximitat del recurs i la individualització del programa permeten als usuaris un tracte personalitzat, que facilita la seva inserció en diferents sectors del món laboral.

El fet de disposar d’aquest servei de la Creu Roja a les nostres comarques, ha suposat que molts dels nostres usuaris hagin pogut accedir al mercat laboral amb alta probabilitat d’èxit.

La inserció laboral normalitzada permet als pacients un major grau d’estabilització psicopatològica, fet que augmenta la seva socialització i una millora en les seves relacions interpersonals i evita en part l’estigma que suposa la malaltia mental.

La mancança de recursos específics per al col·lectiu de salut mental fa que aquest projecte de la Creu Roja sigui valorat tant pels usuaris com per l’equip terapèutic com a necessari i positiu.

Tenim un llarg camí per recórrer, però projectes com aquest, s’han de recolzar i potenciar.

El Centre de Salut Mental de Valls

El Centre de Salut Mental de Valls és el centre de referència de les comarques de l’Alt Camp i la Conca de Barberà (Camp de Tarragona). Un dels objectius del nostre programa d’atenció és el poder col·laborar amb les diferents institucions, organitzacions i dispositius de la zona, perquè els pacients que són tractats al nostre centre, i d’una manera especial aquells usuaris que pateixen trastorns mentals severos, es puguin vincular eficaçment als mitjans de rehabilitació.

Dintre d’aquestes organitzacions volem fer una especial menció al Projecte d’Inserció Laboral engegat per la Creu Roja.

Les nostres comarques d’influència s’ubiquen dins del Camp de Tarragona, al nord de la mateixa província. Entre les dues sumen una població de 61.080 habitants, dels quals 38.824 pertanyen a l’Alt Camp. La capital de comarca de l’Alt Camp és Valls i Montblanc ho és de la Conca de Barberà. En aquestes dues poblacions s’hi concentra un 49% del total de la població i la majoria dels recursos de la zona.

La vinculació de les persones amb malaltia mental als recursos rehabilitadors i la seva inserció en el món sociolaboral acostumen a ser tasques complexes. Si tenim en compte les característiques pròpies del nostre mitjà rural -la dispersió geogràfica de la població, les distàncies als recursos existents i la limitació dels mitjans de transport públic-, les dificultats es potencien.

CREU ROJA A BARCELONA Avda Vallvidrera 73 - 08017 Barcelona Tel. 93 205 14 14 **CREU ROJA A GIRONA** C/ Bonastruc de Porta s/n - 17001 Girona Tel. 972 20 04 15 **CREU ROJA A LLEIDA** C/ Henry Dunant 1 - 25003 Lleida Tel. 973 27 99 00 **CREU ROJA A TARRAGONA** Avda. Andorra 61 - 43002 Tarragona Tel. 977 24 47 69 **Direcció:** Octavio Cabeza **Coordinació:** Joan Miquel Culillas **Edició:** Oscar Velasco **Redacció i fotos:** Oscar Velasco, Xavi Costa, equip assistencial CSMA i l’equip tècnic i el voluntariat de les diferents Assemblees Locals, Comarcals i Provincials de Creu Roja a Catalunya.

Més informació a >> www.creuroja.org

Per a qualsevol reclamació respecte a la distribució de la revista, poseu-vos en contacte amb el vostre Comitè Provincial. Creu Roja és una publicació plural, respectuosa de les opinions dels seus col·laboradors i articulistes encara que no les comparteixi necessàriament.